

Sønderborg Fjernvarme investerer i miljøvenlig multibrændselsovn

Sønderborg Fjernvarme er i fuld gang med at bygge en såkaldt multibrændselsovn, der skal stå færdig sidst på året. Ovnens er designet af Dall Energy, der har udviklet konceptet med støtte fra EUDP.

Princippet i den patenterede ovntype er baseret på en kombination af forgasning og forbrænding, hvilket indebærer en række fordele: Anlægget bliver billigere, udslippet af skadelige stoffer reduceres, og effekten kan reguleres ned til omkring 10 procent, så man sparer udgifterne til en "sommerkedel".

Den første prototype blev testet i 2009. Året efter blev der installeret en ovn hos Bogense Forsyningsselskab, og i år er der leveret en mindre 2 MW ovn til en amerikansk kunde og et anlæg til Sønderborg Fjernvarme på 9 MW. Sidstnævnte er en videreudvikling af "Bogenseovnen" – et 2. generationsanlæg, som direktøren for Dall Energy, Jens Dall Bentzen, udtrykker det.

– Vi har blandt andet ændret styringen, så temperaturen i kedlen nu kan styres på to måder, og på røg-

Illustration: Dall Energy

Den nye multibrændselsovn er generation 2 i forhold til den første ovn, der blev installeret hos Bogense Forsyningsselskab i 2010.

gassiden er der flere nyheder: Der bliver installeret en ny type røggasvasker med en højere virkningsgrad, og vi har valgt et mere enkelt og billigere system til fraseparering af partiklerne. Det har kunnet lade sig gøre, fordi ovnen udleder langt færre partikler end en traditionel biomasseovn, forklarer Jens Dall Bentzen.

Det nye anlæg i Sønderborg kommer til at koste i alt 58 millioner kroner inklusive fjernvarmeledninger, bygninger, flislager m.v. Projektet

modtager støtte fra Markedsmodningsfonden, da der er tale om en ny, innovativ teknologi.

Anlægget bliver startet op med flis som brændsel, men senere vil værket eksperimentere med andre og billigere former for biobrændsler. I Bogense har man nemlig haft succes med blandt andet at afbrænde have/parkaffald, og fjernvarmeværket er i dag blandt de 20 billigste fjernvarmeværker i Danmark.

TS

Dall Energy leverer multibrændselsovn til USA

Dall Energy, der står bag den prisbelønnede multibrændselsovn, er nu kommet ind på det amerikanske marked. En 2 MW ovn hos en kunde tæt på Boston er under indkøring.

Det er fantastisk, at det nu er lykkedes at få hul igennem til det amerikanske marked, fortæller en glad og stolt direktør for Dall Energy, Jens Dall Bentzen.

Midt i april blev en 2 MW multibrændselsovn fra Dall Energy startet op hos en virksomhed i Massachusetts, cirka en times kørsel fra Boston. Kedlen skal anvendes til fremstilling af damp, og derudover skal den afbrænde forurenede luft fra firmaets

Foto: Dall Energy

ventilationsanlæg. Den kommer til at erstatte et oliefyret kedelanlæg, og det skulle gerne give en pæn besparelse på energiregningen. Virksomheden er nemlig placeret i et skovrigt område, hvor der er rigelige mængder flis til rådighed.

Den nye multibrændselsovn i Massachusetts blev startet manuelt op i midt i april. I øjeblikket er anlægget ved at blive udbygget til automatisk drift og forventes at være i drift igen fra midten af maj.

Jens Dall Bentzen fortæller, at virksomheden valgte en multibrændselsovn fra Dall Energy på grund af den lave miljøbelastning. Myndighederne i Massachusetts barsler nemlig med nye, skrappe miljøkrav, som ovnen fra Dall Energy fint kan leve op til. TS